

«MottakerNavn»
«Adresse»
«PostNr» «PostSted»
«Kontakt»

Trondheim, 12.04.2024

Deres ref.:
«REF»

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/5472

Saksbehandler:
Lise Rognes

Vedtak i klagesak om skadefelling av kongeørn i Hjerttind reinbeitedistrikt i Salangen kommune

Vi viser til klager fra Aktivt Rovdyrvern (ARV) 8. juni 2023 og Birdlife Norge 21. juni 2023 på Statsforvalteren i Troms og Finnmark sitt vedtak 31. mai 2023 (2023/5048), og statsforvalterens vedtak 8. juni om å forlenge fellingsperioden til 10. juni 2023. Klagesakene ble oversendt til oss 5. juli 2023.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Statsforvalterens vedtak 31. mai og 8. juni 2023.

Vedtaket er fattet etter rovviltforskriften § 12 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Den 29. mai 2023 ble det søkt om tillatelse til å skadefelle 2 unge kongeørner som tok reinkalv i Salangen kommune i området rundt Bekkebotn. Det siste døgnet før søknaden ble sendt var det dokumentert 14 reinkalv tapt til kongeørn i området. Statsforvalteren ga den 31. mai 2023 tillatelse til felling av én ung kongeørn på nærmere vilkår. Fellingstillatelsen gjaldt fram til 6. juni, og ble i vedtak 8. juni forlenget til 10. juni 2023. Det ble ikke felt ørn på tillatelsen.

Klagene

Klagen fra Aktivt Rovdyrvern kan oppsummeres som følger:

- Vilkårene for skadefelling er ikke til stede for utvidelse av opprinnelig vedtak
- Utvidelsesvedtaket åpner for ytterligere utvidelse og flere skadefellingsøknader
- Det bes om at det gjøres nye vurderinger av forebyggende tiltak

Klagen fra Birdlife Norge kan oppsummeres som følger:

- Det vises til kongeørnas biologi, tapsbildet og utsagn gitt i media og mener det ikke er mulig at et enkeltindivid kan stå for så store tap
- Birdlife kan ikke, ut fra det som foreligger av dokumenterte og dokumenterbare opplysninger, se at påviste eller sannsynliggjorte registrerte tap av reinkalver er forvoldt av særlige aktive og identifiserbare, unge kongeørner

Det vises til klagene i sin helhet.

Statsforvalterens behandling av klagen

Statsforvalteren vurderer at klagen ikke gir grunnlag for å endre vedtaket og har derfor sendt klagen til oss for å avgjøre saken.

Vi viser til statsforvalterens oversendelsesbrev, hvor de kommenterer klagers anførsler.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Kongeørn er fredet. I visse tilfeller kan det likevel gis tillatelse til å felle enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på blant annet tamrein, jf. rovviltforskriften § 12. En tillatelse forutsetter at grunnvilkårene om at fellingene ikke er til skade for bestandens overlevelse og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte, er oppfylt, jf. naturmangfoldloven § 18 annet ledd.

Aktivt Rovdyrvern hevder at vilkårene for utvidelsen av tillatelsen til skadefelling ikke er oppfylt og at utvidelsen åpner for ytterligere utvidelser og flere søknader om skadefelling. I statsforvalterens vedtak 8. juni 2023 ble perioden for og området for skadefelling utvidet, og det ble vist til at "øvrige innhold i vedtaket av 31. mai 2023 holdes uendret".

Miljødirektoratet bemerker at da tillatelsen ble gitt, var det dokumentert mer enn 25 reinkalv tapt til kongeørn i fellingsområdet. Etter vår vurdering er tapene vesentlige. Videre er vi enige med statsforvalteren at det kan være vanskelig å forebygge skader på reinkalv i kalvingstiden. Da tillatelsen ble gitt og senere forlenget vurderte statsforvalteren at det ikke fantes forebyggende tiltak som var egnet til å avverge skadesituasjonen. Det var gitt midler til ekstraordinært tilsyn uten at det syntes å ha hatt effekt. Statsforvalteren opprettholdt disse vurderingene da tillatelsen ble utvidet tidsmessig og geografisk.

Miljødirektoratet bemerker at statsforvalteren i vedtak 8. juni 2023 burde ha begrunnet utvidelsen av det geografiske området samt forlengelsen av varigheten på tillatelsen, ut over å vise til tidligere vedtak, jf. forvaltningsloven § 24 første ledd. Utvidelsen er begrunnet i statsforvalterens brev med oversendelse av klagen. Det er vist til at den geografiske utvidelsen er gjort i samråd med fellingsleder på bakgrunn av observasjoner gjort i felt under fellingsforsøket og med bakgrunn i reinenes bevegelse i området. Miljødirektoratet er enig i at disse omstendighetene gir grunnlag for å utvide området, og tiltrer statsforvalterens utvidelse av både geografisk område og utvidelse av fellingsperioden da den på vedtakstidspunktet var utløpt.

I anførselen om at utvidelsen av tillatelsen åpner for ytterligere søknader, bemerker Miljødirektoratet at hver enkelt søknad skal behandles individuelt med den kunnskap som foreligger på avgjørelsestidspunktet, uavhengig av antall søknader som fremsettes.

Birdlife Norge hevder at et enkeltindivid av kongeørn ikke kan stå for så stort skadeomfang som i dette tilfellet. Det vises til kongeørnas biologi. Miljødirektoratet viser til, og legger avgjørende vekt på, at Statens naturoppsyn ved vurdering av kadaver har konstatert at hovedårsaken til de store tapene er kongeørn. Bare det siste døgnet før søknaden ble inngitt, ble 14 reinkalv dokumentert tapt til kongeørn. Statsforvalteren har også vurdert tapssituasjonen og mener at tapsbildet ikke er "normalt". Statsforvalteren viser også til at det under skadefellingsforsøket ble fra skadefellingslaget opplyst om aktivitet fra spesielt ung kongeørn, i større grad enn voksen ørn, basert på fjærdrakt. Miljødirektoratet er enige med statsforvalteren i at det i dette tilfellet er individer av kongeørn som avviker fra normal predasjonstakt.

Miljødirektoratet vurderer at det ikke er forhold ved Statsforvalterens vedtak 31. mai 2023 som medfører ugyldighet. Vi vurderer at Statsforvalterens vedtak 8. juni 2023 ikke medfører ugyldighet, når vedtaket ses i sammenheng med brev 5. juli 2023 med oversendelse av klagen til Miljødirektoratet. Klagen tas ikke til følge.

Uten at det har betydning for sakens vurderinger konstaterer vi at Statsforvalteren nevner viltforskriften § 3-3 i vedtaket. Viltforskriftens bestemmelser om skadefelling gjelder ikke ved skadefelling av rovvilt, jf. viltforskriften § 3-2 bokstav c).

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
fung. seksjonsleder

Lise Rognes
seniorrådgiver

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK

Postboks 700

9815

VADSØ